

VALTION TALOUDELLINEN TUTKIMUSKESKUS VATT
TOIMINTAKERTOMUS 2018

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDON KATSAUS	5
2 TULOKSELLISUUS	6
3 VAIKUTTAVUUS	8
3.1 Toiminnan vaikuttavuus	8
3.2 Muu vaikuttavuus	9
4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	11
4.1 Toiminnan tuottavuus	11
4.2 Toiminnan taloudellisuus	12
4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	14
4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	14
5 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	16
5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	16
5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	16
6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	18
7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	21
7.1 Rahoituksen rakenne	21
7.2 Talousarvion toteutuminen	21
7.3 Tuotto- ja kululaskelma	22
7.4 Tase	23
8 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	23
9 ARVIOINTIEN TULOKSET	24
10 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	24
10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	24
10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	24
TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	25
TUOTTO- JA KULULASKELMA	26
TASE	28
LIITETIEDOT	30
ALLEKIRJOITUS	34

1 JOHDON KATSAUS

Tutkimuslaitoksen asiantuntijatoiminnan perusta on korkeatasoinen tutkimus, jota tehdään yhteistyössä kotimaisen ja kansainvälisen tiedeyhteisön kanssa. VATT:n tutkimuksessa keskitytään sellaisiin yhteiskunnallisesti tärkeisiin kysymyksiin, joissa tutkimustietoa voidaan hyödyntää talouspolitiikan valmistelussa ja päätöksenteossa.

VATT:n kokonaisuustuottavuusindeksillä mitattu tuloksellisuus koheni vuonna 2018 kuten edellisvuonnakin. Etenkin julkaisutoiminta kehittyi myönteisesti, ja tulostavoitteiden mukaisesti tuloksellisuus painottui laatupainotettuun tuottavuuteen. Asiantuntijatoiminnassa lausuntojen määrä kasvoi edelleen jo edellisvuosien korkeasta tasosta. Lainsäädäntötyön valmistelua ja päätöksentekoa tukevia lausuntoja annettiin mm. ministeriöille, eduskunnan valiokunnille ja erilaisille työryhmille. VATT:n tutkijoiden tieteellisestä pätevyydestä ja aktiivisuudesta puolestaan kertovat lukuisat arviointilausunnot tiedeyhteisölle. Verrattain lyhyessä ajassa VATT on sopeutunut tilanteeseen, jossa merkittävä osa tutkimushankkeiden rahoituksesta on budjettirahoitusta täydentävää kilpailtua rahoitusta. Myös toimintavuonna VATT pärjäsi tutkimusrahoitushauissa erittäin hyvin.

Toimintavuoden aikana VATT:n tutkimustoimintaan liittyvistä teemoista valmistui monia arviointeja, selvityksiä ja tutkimuksia, joista käytiin myös julkisuudessa vilkasta keskustelua. Päätöksentekoa tukevia selvityksiä tehtiin mm. työttömyysturvan suojaosan vaikutuksista ja työvoimapalveluiden kohdistumisesta ja työllisyysvaikutuksista. Varhaiskasvatukseen liittyvä kotihoidon tuen vaikutuksia arvioiva tutkimushanke sai osakseen merkittävää ja monitieteistä kiinnostusta, ja tuloksista keskusteltiin myös vuotuisessa VATT -päivässä. Myös tutkimus varainsiirtoverosta ja veron mahdollisesta vaikutuksesta muuttoalttiuteen sai laajaa huomiota. Muissa verotukseen liittyvissä selvityksissä arvioitiin yhteisöverotuksen kehittämisen ajankohtaisia, kansainvälisiä kysymyksiä, jotka koskivat EU:n budjettirahoituksen uudistamista, globalisaatiota ja digitalisaatiota. Edelleen vuonna 2018 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa keskusteltiin valinnanvapausmallista ja maakuntahallinnon suunnittelusta, joista VATT:ssa laadittiin useita asiantuntijalausuntoja.

VATT jatkoi panostusta tutkimuksen laatuun ja tutkimustyön ohjaamiseen. Syksyllä 2018 tehtävänsä aloitti kaksi uutta julkistalouden professoria, joita Helsingin yliopisto ja VATT rahoittavat yhteisesti. VATT:iin saatiin myös Suomen Akatemian rahoittamina yksi akatemiaturkija ja yksi tutkijatohtorin virka, mikä on erinomainen saavutus erittäin kovassa tieteellisten tutkijavirkojen kilpailussa. Ensimmäistä kertaa VATT:n rekrytoinneissa otettiin käyttöön post doc – tutkijoiden haku, joka ajoitettiin ekonomistien kansainvälisten työmarkkinoiden yhteyteen alkuvuoteen. Onnistuneen kokemuksen myötä post doc – hakua hyödynnetään vastaisuudessakin. Yhteistyö Economicum-kampuksella akateemisten taloustieteen laitosten ja syksyllä 2018 viralliset avajaiset viettäneen Helsinki Graduate School of Economics:n kanssa on jatkunut tutkimushankkeissa ja seminaaritoiminnassa vilkkaana.

VATT:n yhteydessä toimii myös Talouspolitiikan arviointineuvosto, jonka pääsihteeri ja tutkija ovat palvelussuhteessa tutkimuslaitokseen. Lisäksi neuvoston tieteellisenä jäsenenä on ollut yksi VATT:n tutkimusprofessori, ja syksystä 2018 lähtien neuvoston puheenjohtaja on ollut Helsingin yliopiston ja VATT:n yhteisprofessori. Arviointineuvosto julkaisi tammikuussa 2018 vuotuisen raporttinsa, jossa arvioitiin paitsi hallituksen keskeisiä talouspoliittisia linjauksia, erillisselvityksissä myös Suomen innovaatio- ja koulutuspolitiikkaa sekä työttömyys-

turvajärjestelmän muutoksia. Raportti on vakiinnuttanut asemansa talouspolitiikasta käytävässä yhteiskunnallisessa keskustelussa, ja se sai runsaasti huomiota tiedotusvälineissä.

Hallinto-, tutkimus- ja viestintäpalveluiden kehittämisessä painopiste on ollut ICT-infrastruktuurin uudistamistyön aloittamisessa. Palvelinympäristö uudistettiin, ja tutkimustoiminnalle ratkaisevan tärkeä Tilastokeskuksen etäkäyttöyhteys saatiin toimimaan normaalisti. Valtti-päätelaitepalvelun käyttöönotto on sen sijaan lykkääntynyt kuluvalle vuodelle. Viestintäpalveluiden osalta VATT:n tutkimustulosten viestintä sosiaalisessa mediassa on ollut edelleen aktiivista, ja Twitter-tilin seuraajamäärä kasvoi vuoden mittaan entisestään. Tiedeviestinnässä Twitter tavoittaa myös kansainväliset kumppanit ja on osoittautunut toimivaksi tiedotus- ja ilmoituskanavaksi rekrytoinneissakin.

2 TULOKSELLISUUS

VATT:n tutkimustoiminnan keskeinen tavoite on, että tutkimus on korkeatasoista ja että se kohdistuu talouspolitiikan valmistelun kannalta olennaisiin kysymyksiin. Alla on kuvattu lyhyesti VATT:n teemojen kannalta tärkeiden hankkeiden eteneminen toimintavuoden aikana. Tutkimustoiminnan kokonaisuutta kuvataan luvussa 5.1.

Sosiaaliturvaan liittyen arvioitiin mm. vuonna 2014 käyttöön otetun työttömyysturvan suojaosan vaikutuksia (Tomi Kyyrä & Tuomas Matikka & Hanna Pesola: Työttömyysturvan suojaosa ja työttömyyden aikainen työskentely, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 45/2018) sekä työvoimapalveluiden kohdistumista ja työllisyysvaikutuksia (Simo Aho & Juha Tuomala & Kari Hämäläinen & Ari Mäkiäho: Työvoimapalvelujen kohdistuminen ja niihin osallistuvien työllistyminen, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 19/2018).

Lisäksi tehtiin työn tarjonnan mallintamiseen liittyvää kehittämistyötä (Jarkko Harju & Tomi Kyyrä & Olli Kärkkäinen & Tuomas Matikka & Lauri Ojala: Työn tarjonnan mallintaminen osana talouspolitiikan arviointia, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 72/2018).

Varhaiskasvatukseen liittyen toteutettiin kotihoidontuen vaikutuksia arvioiva hanke, jonka tuloksia esiteltiin julkaisujen lisäksi vuotuisessa VATT-päivässä lokakuussa (Kristiina Huttunen & Tuomas Kosonen: Kotihoidon tuen vaikutus lapsiin, Tutkimuksia 115, Palkansaajien tutkimuslaitos).

Koulutukseen liittyvissä hankkeissa arvioitiin eliittilukioiden vaikutuksia yliopisto-opintojen aloittamiseen ja alavalintaan sekä suhteellisen koulunaloittamisiän vaikutuksia (Lassi Tervonen & Mika Kortelainen & Ohto Kanninen: Eliittilukioiden vaikutukset yliopisto-opintojen aloittamiseen ja koulutusalan valintaan, Yhteiskuntapolitiikka 4/2018 ja Aapo Kivinen: The Effect of Relative School Starting Age on Having an Individualized Curriculum in Finland, VATT Working Papers 104).

Paikalliseen julkistalouteen liittyen toteutettiin yhdessä Helsingin yliopiston kanssa hanke kuntien käyttötalouden kannustinjärjestelmistä (Aapo Kivinen & Mika Kortelainen & Antti

Saastamoinen & Janne Tukiainen & Hannu Vartiainen: Arvioita kuntien käyttötalouden kannustinjärjestelmistä, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 49/2018).

Verotukseen liittyvissä hankkeissa arvioitiin mm. varainsiirtoverotuksen vaikutuksia suomalaisten kotitalouksien muuttamiseen (Essi Eerola & Oskari Harjunen & Teemu Lyytikäinen & Tuukka Saarimaa: Varainsiirtoveron asuntomarkkinavaikutukset: Tutkimustietoa verouudistuksesta, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan artikkelisarja 8/2018).

Liikenteen verotukseen liittyen on laajennettu ja koottu yhteen tutkimukseen käytettävissä olevaa tietopohjaa. Hankkeessa julkaistiin tutkimustuloksia liittyen polttoaine- ja autoverojen vaikutuksia kuluttajahintoihin (Harju, Jarkko; Kosonen, Tuomas; Laukkanen, Marita; Palanne, Kimmo; Sallee, James: Studying fuel and car tax policies using microdata: evidence from Finland, Sweden and Norway, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 70/2018). Toimintavuonna julkaistut tulokset ovat laajan tutkimusohjelman ensimmäiset, alustavat ja vasta kuvailevat tulokset.

Toimintavuonna tutkittiin laajasti myös yhteisöverotukseen liittyviä kysymyksiä. Yhteisöveron kehittämiseen liittyviä kysymyksiä arvioitiin EU:n budjettirahoituksen uudistamisen näkökulmasta (Seppo Kari & Niku Määttä & Olli Ropponen & Saara Tamminen & Tarmo Valkonen: Common or own goals: Reforming the financing of the European Union, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 29/2018) sekä globalisaation ja digitalisaation aiheuttamien haasteiden näkökulmasta (Seppo Kari & Olli Ropponen: Globalisaatio, digitalisaatio ja kansainvälinen yritysverotus, VATT Muistiot 55).

EU:n veronkierron vastaisten toimenpiteiden (Anti-tax Avoidance Package, ATAP) vaikutuksia arvioitiin myös EconPol Europe –tutkimusverkostossa koordinoimassa laajassa hankkeessa (Richard Collier & Martin Simmler & Seppo Kari & Olli Ropponen & Maximilian Todtenhaupt: Dissecting the EU's Recent Anti-Tax Avoidance Measures: Merits and Problems. EconPol Policy Reports 8/2018, September 2018).

Veronkiertoon ja verojen ilmoittamiseen liittyvissä hankkeissa on tehty paitsi kansainvälistä tutkijayhteistyötä myös yhteistyötä Verohallinnon kanssa. Tähän liittyen toimintakertomusvuoden keväällä järjestettiin kansainvälinen seminaari ja julkaistiin muistio (Miguel Almunia & Jarkko Harju & Kaisa Kotakorpi & Janne Tukiainen & Jouko Verho: Expanding access to administrative data: The case of tax authorities in Finland and the UK, VATT Muistiot 54).

VATT:ssa on muutaman viime vuoden aikana tutkittu useissa hankkeissa kuntaliitosten taustalla olevia syitä ja niiden vaikutuksia. Toimintakertomusvuonna tutkimustulokset koottiin yhteen kokonaisuuteen (Tuukka Saarimaa & Janne Tukiainen: PARAS-hankkeen aikana toteutettujen kuntaliitosten vaikutukset, Kansantaloudellinen Aikakauskirja 114).

Lisäksi on arvioitu sähköautoilun edistämisen ohjauskeinoja (Marita Laukkanen & Anna Sahari: Sähköautoilun edistämisen ohjauskeinot, Ilmastopaneelin Policy Brief 2018).

VATT:n tutkimustoiminnan konkreettiset tuotokset jaetaan julkaisuihin ja asiantuntija-toimintaan. Tutkimustuloksia julkaistaan VATT:n omien julkaisusarjojen lisäksi kansainvälisissä

vertaisarviointia käyttävissä tieteellisissä aikakauskirjoissa sekä esim. ministeriöiden ja muiden tutkimuslaitosten julkaisusarjoissa.

VATT:n tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta asiantuntijatoiminnan rungon muodostavat tutkimustulosten esittely päätöksentekijöille sekä osallistuminen asiantuntijana työryhmätyöskentelyyn. Näiden lisäksi tutkijan työhön kuuluu vertaisarviointi ja muu kansainvälistä tiedeyhteisöä palveleva asiantuntijatoiminta. Tämä työ on tärkeää myös kansainvälisen tutkimusyhteistyön kannalta.

3 VAIKUTTAVUUS

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

VATT:n toiminnan vaikuttavuus perustuu siihen, että taloustieteellistä tutkimusta tehdään luotettavasti yhteiskunnallisesti tärkeistä kysymyksistä. Keskeisenä tavoitteena on, että VATT:n tuottamaa tutkimustietoa ja asiantuntemusta voidaan hyödyntää talouspolitiikan suunnittelussa.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että toimintavuoden aikana VATT:n on pystynyt tutkimustoiminnassaan keskittymään hyvin tulossopimuksessa sovittuihin tutkimusteemoihin ja toiminta on siten tukenut hallinnonalan vaikuttavuustavoitteita.

Vaikka vaikuttavuuden yleistavoitteiden saavuttaminen ja periaatteiden toteuttaminen on helppo omaksua VATT:ssa tehtävään soveltavaan taloustieteelliseen tutkimukseen, vaikuttavuuden mittaaminen on silti käytännössä vaikeaa. Näin mm. siksi, että vaikuttavuus voi näkyä vasta vuosien päästä. Tutkimustiedon vaikuttavuutta ei myöskään voi arvioida sen perusteella, johtaako tieto politiikkamuutokseen.

Tieteellisen tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta on pohdittu viime vuosina myös kansainvälisessä tutkijayhteisössä. Esimerkiksi Suomen Akatemian työssä on tunnistettu tiettyjä vaikuttavuuden ”pääkanavia”. Käytännössä VATT tekee monipuolisesti Suomen Akatemian tavoittelemaa vaikuttavuustyötä. Asiaa käsitellään tarkemmin luvuissa 5.1. ja 5.2.

Julkiset palvelut ja paikallinen julkishallinto -teemassa suurin julkinen huomio ja valmistelutyö koskivat sosiaali- ja terveydenhuollon (SOTE) uudistusta. VATT laati asiantuntijalausuntoja esim. asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa erityisesti taloudellisten vaikutusten ja rahoituksen näkökulmasta ja toi esiin mm. kansainvälisiä kokemuksia uudistuksista, joita valinnanvapauden edistämiseksi muissa maissa on tehty. Lisäksi VATT on tuonut esiin maakuntahallinnon järjestämiseen liittyviä ongelmia ja korjausehdotuksia. Vuotuisen VATT-päivän teema oli varhaiskasvatus, ja siinä esiteltiin myös VATT:n omaa tutkimusta liittyen kotihoidontuen vaikutuksiin. Lisäksi julkisuudessa on laajasti esillä lukiovertailuihin liittyvät tutkimustulokset.

Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako -teemassa VATT:n asiantuntemusta on hyödynnetty mm. työttömyysturvan uudistamiseen ja aktivointipolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä. VATT on esittänyt lausuntoja mm. kiinteistöverotuksen arvostamisuudistuksesta, työttömyysturvalain

muuttamisesta lyhytkestoisen työn vastaanottamisen edistämiseksi, perintöverotuksesta sekä osakesäästötilin tuloverotuksesta.

Työmarkkinat ja koulutus -teemassa esillä ovat olleet maahanmuuttokysymykset, erityisesti kotoutuminen sekä uusien keinojen etsiminen vaikeassa asemassa olevien nuorten toisen asteen koulutukseen siirtymisen edistämiseksi. VATT on esittänyt lausuntoja mm. julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämistä koskevaan lainsäädäntöön sekä maahanmuuttajien kotouttamisen toimivuuteen.

Ympäristö, energia ja ilmastopolitiikka -teemassa asiantuntijapanosta on tarvittu erityisesti verotukien kohdentumiseen ja vaikutuksiin sekä päästökauppalaan muuttamiseen liittyvässä keskustelussa. VATT:n tutkijat ovat olleet jäseninä kansallisessa IPBES-paneelissa ja Agenda 2030 kansallisessa seurantaverkostossa.

Yritystoiminnan sääntely ja kansainvälinen talous -teemassa VATT:n tutkijat ovat kirjoittaneet lausuntoja liittyen yritysverotukseen, pienyritysten arvonnäisäverojärjestelmään ja digiverotukseen. Lisäksi yhteisöveron kansainvälinen uudistaminen oli tärkeä teema kansainvälisessä tutkimuslaitosverkostossa EconPol-verkostossa, jossa VATT on mukana.

Toimintavuoden aikana VATT:n tutkijat ovat tehneet laajasti asiantuntijatyötä tutkimustiedon hyödyntämisen edistämiseksi. VATT:sta on ollut jäsen mm. Talouspolitiikan arviointineuvostossa, Ilmastopaneelissa, Arbetsmarknadsekonomiska rådetissa, TOIMI-hankkeen projektiryhmässä, THL:n perusturvan riittävyyden arviointiryhmässä, STM:n soteasiantuntijaryhmässä, TEM:n Kotouttamisen osaamiskeskusten koordinaatioryhmässä ja STM:n ansioturvaa selvittävän hankkeen seurantaryhmässä. VATT:n ylijohtaja on TEM:n yritystukien uudistamista koskevan työryhmän pysyvä asiantuntija.

Lisäksi VATT:n tutkijat ovat olleet toimintavuoden aikana mukana järjestämässä useita kansainvälisiä konferensseja ja seminaareja, joista osallistujamäärältään suurin oli Tampereella järjestetty International Institute of Public Finance -järjestön vuotuinen 74. konferenssi.

3.2 Muu vaikuttavuus

Talouspolitiikan arviointineuvosto

VATT:n yhteydessä toimiva riippumaton talouspolitiikan arviointineuvosto julkaisi kolmannen raporttinsa tammikuussa 2018. Raportissa arvioitiin hallituksen talouspoliittisen linjan keskeisiä kohtia. Raportista julkaistiin myös suomenkielinen käännös.

Finanssipolitiikan arvioinnissa keskityttiin finanssipolitiikan sääntöjen ja julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyysarviointiin. Lisäksi tarkasteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon menojen vaikutusta pitkän aikavälin kestävyysarviointiin, Suomen innovaatiopolitiikkaa sekä koulutuspolitiikkaa ja sen vaikutusta koulutusjärjestelmään, työmarkkinoiden rakenteita ja erityisesti työttömyysturvajärjestelmän muutoksia. Raportin julkaisemistilaisuus järjestettiin 23.1.2018. Päämedioissa raportti huomioitiin näytävästi ja raportin nostamat teemat olivat keskustelussa läpi vuoden.

Vuoden 2018 aikana Talouspolitiikan arviointineuvosto osallistui talouspolitiikasta käytyyn keskusteluun valiokuntalausuntojen kautta. Arviointineuvoston lausunnot on julkaistu arviointineuvoston verkkosivuilla.

Economicum-yhteistyö

VATT:iin rekrytoitiin vuonna 2018 yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa kaksi uutta julkistalouden professoria, joilla on työhuoneet VATT:n tiloissa, ja joiden työajasta puolet suuntautuu VATT:n tutkimustoimintaan. Professuurien avulla pyritään entuudestaan vahvistamaan yhteistyötä taloustieteen laitosten kanssa Economicum-kampuksella.

Myös Helsinki Graduate School of Economics:n (Helsinki GSE) toiminta on hiljalleen käynnistynyt, ja alkuvaiheessa uusien professorien rekrytointi on ollut vilkasta. VATT:n kaksi senioritutkijaa siirtyi Helsinki GSE:hen Aalto-yliopiston tenure track -professoreiksi syksyllä 2018. Vastaavanlaista senioritutkijoiden liikkuvuutta VATT:n ja akateemisten taloustieteen laitosten välillä on odotettavissa myös jatkossa. Liikkuvuus on hyvä asia. On myös tärkeää, että Helsinki GSE:n myötä taloustieteen tutkijakoulutuksen saaneiden tohtoreiden määrä alkaa vähitellen kasvaa, ja siten myös VATT:n rekrytointimahdollisuudet paranevat.

Helsinki GSE tulee huolehtimaan taloustieteen jatko-opintojen sekä tutkimus- ja opetusyhteistyön koordinoimisesta. Syksyllä 2018 perustettiin taloustieteen alateemoihin ryhmiä, joiden työskentelyyn VATT:n tutkijoilla on mahdollisuus osallistua. Tutkimusyhteistyötä tukee Economicumin vilkas seminaaritoiminta, jolla varmistetaan tutkimuksen tieteellinen laatu ja kansainvälisyys. VATT kannustaa edelleen yhteistyöhön ulkoisen tutkimusrahoituksen hankkeissa, ja tarjoaa työtiloja niin kotimaisille kuin kansainvälisille vieraileville professoreille ja tutkijoillekin.

VATT tekee pitkäjänteistä tutkimustyötä ja omalla työllään edistää akateemisen tutkimuksen, pro gradujen ja väitöskirjatöiden suuntaamista politiikkarelevantteihin tutkimusaiheisiin. VATT:n tutkijat myös opettavat ja ohjaavat opinnäytetöitä. VATT on taloustieteen opiskelijoille houkutteleva työpaikka; harjoittelijoita oli vuonna 2018 kymmenkunta, yhteensä 3 henkilötyövuoden verran (harjoittelujakso on tyypillisesti noin 3 kuukautta).

Neuvottelukunta

VATT:n neuvottelukunnan kolmivuotinen toimikausi päättyi vuoden 2018 lopussa. Neuvottelukunta toimii ylijohdajan tukena ja haastajana tutkimuslaitoksen toiminnan strategisessa kehittämisessä. Neuvottelukunnan näkemykset tarjoavat samalla arvokkaan voimavaran arvioitaessa VATT:n tutkimustoimintaa, yhteiskunnallisesta vaikuttavuutta ja niiden kehittämistarpeita.

Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Neuvottelukunta käsitteli kokouksissaan tutkimuslaitoksen tulosohjausta, toiminnan tuloksellisuutta, palkkausjärjestelmää ja tutkijoiden kannusteita, kansainvälistä yhteistyötä, rekrytointiprosesseja sekä strategian visualisointia.

puheenjohtaja: professori Otto Toivanen, KU Leuven ja Aalto-yliopisto
jäsenet: pääjohtaja Marjo Bruun, Tilastokeskus
finanssineuvos Tuulia Hakola-Uusitalo, valtiovarainministeriö
kansantaloustieteen dosentti, Laura Hartman, Uppsala universitet
toimitusjohtaja Risto Murto, Varma
professori Panu Poutvaara, Ludwig-Maximilians-Universität München,
Leiter des ifoZentrums für internationalen Institutionenvergleich und
Migrationsforschung
sihteeri: johtava tutkija Kari Hämäläinen, VATT

4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

4.1 Toiminnan tuottavuus

Toiminnan tuottavuudelle on asetettu mittareiksi julkaisutoiminnan tuottavuusindeksin ja kokonaistuottavuusindeksin muutos. VATT:n tuotokset koostuvat tutkimusjulkaisuista ja asiantuntijatoiminnasta. Kumpaakin mitataan omalla indeksillään. Julkaisutoiminnan tuottavuutta mitattaessa julkaisuille on määritelty painokertoimet, jotka perustuvat julkaisutyyppeihin. Tuottavuuden kehitystä kuvaava tunnusluku lasketaan jakamalla julkaisumäärää kuvaava indeksi tutkimukseen käytetyn työpanoksen määrää kuvaavalla indeksillä.

Julkaisutoiminnan tuotosindeksi nousi 10,7 prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2018. Asiantuntijatoiminnan tuotosindeksi puolestaan laski 11,0 prosenttia. Kokonaistuottavuusindeksi nousi 3,0 prosenttia vuodesta 2017. Indeksien laskennassa käytetyt julkaisut ja asiantuntijatoiminnan tuotokset on esitetty toimintakertomuksen lopussa olevassa taulukossa 1.

Julkaisujen luokittelu sekä tuottavuusindeksit on uudistettu osana tulosohtausprosessia vuoden 2018 aikana. Uusi luokittelu otetaan käyttöön vuoden 2019 alusta alkaen. Vertailtavuuden takaamiseksi uusi luokittelu ja sitä käyttäen lasketut indeksit on esitetty toimintakertomuksen lopussa olevassa taulukossa 2.

VATT:n tavoitteena on tuottaa päätöksenteon kannalta relevanttia ja luotettavaa tutkimusta siitä huolimatta, että toiminta perustuu aikaisempaa enemmän ulkoisella rahoituksella tehtävään projektitutkimukseen. Tässä suhteessa VATT:n voidaan katsoa menestyneen hyvin. Ulkoisella rahoituksella tehtävän tutkimustyön osuus on ollut viime vuosina nousujohteista, ja toimintavuonna ulkoisen rahoituksen määrä ylitti ensimmäistä kertaa kahden miljoonan euron rajan.

Tutkimuksen tukipalvelujen kehittämisen keskeisin painopistealue vuonna 2018 oli ICT-infrastruktuurin laajamittaisen uudistamistyön aloittaminen. Vuoden 2017 keväällä alkaneet laajat ICT-toimintahäiriöt, erityisesti Tilastokeskuksen Fiona-etäkäyttöyhteyden toimintaan liittyneet pitkäaikaiset häiriötilanteet aiheuttivat haittaa tutkimustoiminnalle.

Tämän lisäksi VATT:n palvelinympäristö oli kokonaisuudessaan vanhentunutta ja vaati laajamittaista uudistamista. Palvelinympäristön uudistuksella on voitu vahvistaa VATT:n toimintavarmuutta ja parantaa tietoturvaa. Yhteistyössä Valtorin kanssa ongelmia on pystytty ratkomaan ja löytämään tutkimustoiminnan erityispiirteet täyttäviä työvälineitä ja

toimintatapoja. Loppuvuoteen 2018 ajoitettua Valtti-päätelaitepalvelun käyttöönottoa on kuitenkin VATT:sta ja Valtorista riippumattomista syistä jouduttu lykkäämään keväälle 2019.

Toimintavuoden aikana VATT on käynyt aktiivista dialogia Palkeiden kanssa siitä, voitaisiinko Palkeiden palveluvalikoimaan sisällyttää VATT:n kaltaisten pienten virastojen erityistarpeita paremmin huomioivia palveluita. Tältä osin aloitettu kehittämistyö vaikuttaa lupaavalta.

Vuoden aikana VATT:ssa on valmistauduttu myös Handi-hankkeeseen uudistamalla viraston hankintaohjeistus. Vuoden 2019 alussa VATT:ssa tullaan ottamaan käyttöön valtion yhteinen Osaava (Success Factors) osaamisen hallinnan työväline.

4.2 Toiminnan taloudellisuus

VATT ei ole asettanut taloudellisuutta koskevia mittareita ja tavoitteita vuodelle 2018. VATT on kuitenkin katsonut aiheelliseksi raportoida toiminnan taloudellisuutta osin aikaisempina vuosina käytössä olleiden mittareiden mukaan.

Työajan jakautuminen

Työajalla mitattu henkilötyöpanos oli 52 vuonna 2018. Lisäystä vuoteen 2017 oli kaksi henkilötyövuotta. Vuoden 2018 henkilötyöpanokseen sisältyy talouspolitiikan arviointineuvoston henkilöstön 2,1 henkilötyövuotta. Vuonna 2018 VATT:ssa aloitti kaksi HGSE:n yhteisprofessuuria yhteensä 0,42 henkilötyövuotta.

Henkilötyövuosien (htv) jakautuminen tutkimukseen ja tutkimusta tukevaan toimintaan:

	2018	2017	2016
Tutkimustoiminta	39	38	37
Tutkimusta tukeva toiminta	13	12	13
Yhteensä	52	50	50

Henkilötyövuosimäärä on pysynyt lähes entisellään tutkimustoiminnassa sekä tutkimusta tukevassa toiminnassa vuosina 2018 ja 2017. Vuonna 2018 rekrytointeja on kohdennettu nuoremman tutkimushenkilöstön vahvistamiseen.

Tutkimustoiminnan ja muun työajan jakautuminen (htv):

	2018	2017	2016
Tutkimustoiminta	29,4	28,2	28,8
Asiantuntijatoiminta	4,0	4,6	4,0
Muu työaika	18,6	17,4	16,8
Yhteensä	52,0	50,2	49,6

Muun työajan jakautuminen

tukitoiminnot ¹⁾	9,5	9,2	8,7
saatu koulutus ²⁾	0,2	0,0	0,1
lomat	7,1	6,6	6,6
sairauspoissaolot	1,1	1,3	0,9
muut poissaolot	0,7	0,3	0,5

1) Tukitoimintoihin kirjataan tutkimus- ja tukihenkilöstön kaikki muu kuin tutkimus- ja asiantuntijatoimintaan käytetty työaika

2) Tutkimustoiminta sisältää tieteellisen osaamisen kehittämisen, jonka määrä oli 0,68 htv vuonna 2018 (1 htv vuonna 2017). Saadun koulutuksen osalta tarkistettiin koulutuksen kirjaamisperiaatteita vuonna 2017.

Tutkimustoimintaan käytetty työaika oli 29,4 henkilötyövuotta, mikä on 1,2 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2017.

Asiantuntijatoiminnan työaika on laskenut 0,6 henkilötyövuotta vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017. Laskua tapahtui eniten esitelmien pitämisessä ja haastattelujen antamisessa.

Muu työaika 18,6 henkilötyövuotta on noussut vuodesta 2017. Vuonna 2018 lomiin kului 7,1 henkilötyövuotta, mikä on 0,5 henkilötyövuotta enemmän kuin vuonna 2017. Vuoden 2018 sairauspoissaolot on laskenut 0,2 henkilötyövuotta vuodesta 2017. Pienissä organisaatioissa poissaolojen vaihtelut voivat olla suhteellisen suuria yksittäisten henkilöiden pidemmistä poissaoloista johtuen. Muissa poissaoloissa on mukana muun muassa äitiysvapaat.

Toiminnan kustannukset

Toiminnan kokonaiskustannukset olivat 5 416 259 euroa. VATT:n toiminnan kokonaiskustannukset olivat 5 090 877 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston kustannukset olivat 325 382 euroa. VATT:n kokonaiskustannukset nousivat 234 628 euroa vuodesta 2017. VATT:n kustannukset nousivat henkilöstökulujen osalta 110 823 euroa ja palvelujen ostot 168 747 euroa, muut kulut laskivat 56 711 euroa.

Valtorin kustannukset nousivat 123 707 euroa. Valtorin kustannusten nousu johtuu muun muassa tietoteknisen infrastruktuurin kehittämisestä.

Talouspolitiikan arviointineuvoston kustannukset nousivat 82 182 euroa, mikä aiheutui pääosin palvelujen ostojen noususta.

Talouspolitiikan arviointineuvosto

Talouspolitiikan arviointineuvoston toimintamenoihin oli vuonna 2018 käytettävissä määrärahaa VATT:n toimintamomentilta. Arviointineuvoston toiminnan kulut muodostuivat pääsihteerin, tutkijan ja tutkimusapulaisen sekä harjoittelijoiden palkkakuluista, arviointineuvoston jäsenten palkkioista, sekä tutkimus ja selvityskuluista. Henkilöstökulujen kasvu

vuoteen 2017 verrattuna selittyy henkilöstöresurssien kasvulla. Osa kustannuksia aiheuttaneista tutkimuksista tilattiin jo vuoden 2017 aikana, mutta laskutus toteutui vuonna 2018.

Arviointineuvoston toiminnan kustannukset:

	2018	2017	2016
	euroa	euroa	euroa
Selvitykset ja tutkimukset	103 908	29 234	129 722
Henkilöstökulut	147 661	136 045	50 690
Palkkiot	20 000	30 000	29 167
Muut kulut	14 559	12 414	9 283
Yleiskustannukset	39 255	35 507	73 349
	325 382	243 200	292 210

4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Vuonna 2018 maksullisen toiminnan tuotot olivat 50 500 euroa. Vuonna 2017 ne olivat 31 143 euroa. VATT:n ulkoisen rahoituksen painopisteenä on keskittyä akateemisiin ja pitkäkestoisiin yhteisrahoitteisiin rahoituslähteisiin. VATT on menestynyt hyvin Suomen Akatemian, strategisen tutkimuksen neuvoston ja valtioneuvoston kanslian rahoitushauissa.

4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 2 013 463 euroa, mikä on 445 117 euroa enemmän kuin vuonna 2017 (1 568 346 euroa). Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen osuus oli 95 prosenttia (94 prosenttia vuonna 2017) ulkopuolisen rahoituksen kokonaismäärästä.

Yhteisrahoitteisissa hankkeissa keskeisiä rahoittajia olivat Suomen Akatemia, valtioneuvoston kanslia ja Suomen Akatemian yhteydessä toimiva strategisen tutkimuksen neuvosto. Euro-määräisesti merkittävimmät yhteisrahoitteiset hankkeet toteutettiin strategisen tutkimuksen neuvoston 35 prosenttia (48 %), valtioneuvoston kanslian 33 prosenttia (24 %) ja Suomen Akatemian 24 prosenttia (22 %) kanssa. Kustannusvastaavuus oli 73,6 prosenttia vuonna 2018 ja 73,5 prosenttia vuonna 2017.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

(laskelma omarahoitusosuudesta)

YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT	2018	2017	2016
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	1 886 759	1 500 846	1 458 194
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	126 704	67 500	48 704
Tuotot yhteensä	2 013 463	1 568 346	1 506 898
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Henkilöstökustannukset	1 421 491	1 149 282	1 187 281
Palveluiden ostot (sis. Muut erilliskustannukset)	140 922	105 268	120 892
Erilliskustannukset yhteensä	1 562 413	1 254 550	1 308 173
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	478 071	354 672	371 657
Poistot		165	2 609
Korot	18	0	3
Muut yhteiskustannukset	695 429	525 271	557 292
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 173 518	880 108	931 560
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 735 931	2 134 658	2 239 733
OMARAHOITUSOSUUS	-722 468	-566 312	-732 835
(tuotot-kustannukset)			
Omarahoitusosuus, %	26,4	26,5	32,7

5 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Yksityiskohtainen julkaisuluettelu on esitetty toimintakertomuksen lopussa olevassa luettelossa. Kokonaisuutena toimintavuoden julkaisutoimintaa voidaan kuvata seuraavasti:

Vuoden aikana ilmestyi yhteensä 16 julkaisua VATT:n omissa julkaisusarjoissa (25 vuonna 2017 ja 19 vuonna 2016). Kansainvälisiin vertaisarvioituihin aikakauskirjoihin tähtääviä julkaistiin 13 (18 vuonna 2017 ja 14 vuonna 2016). Muissa VATT:n julkaisusarjoissa julkaisujen määrä on vakiintunut muutamaa julkaisuun vuodessa.

VATT:n ulkopuolisissa sarjoissa tutkijat julkaisivat 62 kertaa (53 vuonna 2017 ja 49 vuonna 2016). Kansainvälisissä vertaisarvioituissa aikakauskirjoissa julkaistujen artikkeleiden määrä oli 19 (20 vuonna 2017 ja 16 vuonna 2016), mutta julkaisujen taso nousi jonkin verran. Sen sijaan muissa tutkimussarjoissa julkaistujen tutkimusten ja selvitysten määrä on pysynyt kohtuullisen vakaana ja oli 23 toimintavuonna (19 vuonna 2017 ja 24 vuonna 2016). Suurin muutos näkyy siinä, että Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa julkaistujen tutkimusten määrä nousi selvästi verrattuna aiempiin vuosiin.

Tutkimustuloksien popularisointiin tähtäävät suomenkielisiä artikkeleita julkaistiin toimintavuonna 20, mikä on selvästi enemmän kuin muutamana aiempina vuonna (14 vuonna 2017 ja 9 vuonna 2016).

Kokonaisuutena toimintavuoden asiantuntijatoimintaa voidaan kuvata seuraavasti:

Asiantuntijatoiminnan tuotokset lisääntyivät voimakkaasti vuodesta 2015 vuoteen 2017 huolimatta siitä, että julkilausuttuna tavoitteena asiantuntijatoiminnan osalta on ollut keskittyä VATT:n vaikuttavuuden kannalta keskeisiin tehtäviin.

Tutkijat julkaisivat 14 ajankohtaista VATT-blogia (13 vuonna 2017 ja 11 vuonna 2016) sekä noin 30 lehtikirjoitusta tai muuta blogia ja pitivät yhteensä yli 260 esitystä, esitelmää, luentoa, luentokurssia tai puheenvuoroa asiantuntijakuulemisissa esim. eduskunnan valiokunnissa.

VATT:n tutkijat kirjoittivat lukuisia lausuntoja eduskunnan eri valiokunnille hallituksen esityksiin liittyen. Lisäksi lausuntoja annettiin työryhmille, ministeriöille sekä EU:n komission ehdotuksiin. Lainsäädäntöprosessia palvelevien lausuntojen lisäksi VATT:n tutkijoilta pyydettiin lukuisia vertaisarviointeja kansainvälisille aikakauskirjoille sekä esimerkiksi väitöskirja-arviointeja ja virantäyttöihin liittyviä arviointeja yliopistoille. Tämä kertoo siitä, että VATT:n tutkijat ovat arvostettuja oman tutkimusalan asiantuntijoita sekä Suomessa että kansainvälisesti.

5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

VATT pyrkii palvelemaan tasapuolisesti kaikkia tutkimustiedon käyttäjiä. Tavoitteena on, että tutkimustulokset ovat suoraan ja helposti päätöksentekijöiden ja valmistelijoiden hyödynnettävissä.

Viestintä

VATT viesti tutkimustuloksistaan aktiivisesti lehdistölle sekä sosiaalisessa mediassa, missä ne usein saivat aikaan vilkasta keskustelua.

Toimintavuoden aikana VATT panosti entistä vuorovaikutteisempaan Twitter-viestintään, ja suomenkielisen Twitter-kanavan seuraajamäärä kasvoikin 4 637 seuraajaan (2017: 4 000). Sosiaalisen median kanavista VATT:lla on käytössä myös englanninkielinen Twitter-tili, Instagram ja LinkedIn. Lisäksi tutkijoita kannustetaan viestimään aktiivisesti omasta tutkimuksestaan, ja heille järjestettiin vuoden aikana media- ja sosiaalisen median koulutusta.

Vatt.fi-sivuston kävijämäärä säilyi vuoden 2017 tasolla. Käyntejä sivustolla oli toimintavuoden aikana runsaat 60 000. Verkkoliikennettä VATT:n sivuille toivat erityisesti julkaisut ja niiden tutkimusuutisointi suomeksi ja englanniksi. Myös blogit ajankohtaisista yhteiskuntapolitiikan aiheista sekä professorinimitykset toivat sivuille liikennettä.

VATT:n tutkimustulokset kiinnostavat mediaa, ja tutkijat esiintyvät usein asiantuntijoina mediassa. VATT:lla on käytössä mediaseurantapalvelu, joka listaa osumia verkkomediasta. Toimintavuonna osumia oli kaiken kaikkiaan noin 700. Lisäksi VATT:n tutkimustulokset ja tutkijat esiintyivät useissa televisio-, radio- ja printtilehtien jutuissa.

Viestintää aikatauluttivat toimintavuoden aikana niin VATT:n omissa kuin eri yhteistyökumppanien julkaisusarjoissa ilmestyneet tutkimusjulkaisut. Toimintavuoden aikana erottui viisi mediaa runsaasti kiinnostanutta aihetta, jotka perustuivat VATT:n julkaisemiin tutkimustuloksiin: varainsiirtoveroon, hallituksen tekemien sosiaaliturvan ja verotuksen muutosten työllisyysvaikutuksiin, lasten kotihoitoon, työttömyysturvan suojaosaan sekä dieselveron korotukseen ja sen alueellisiin vaikutuksiin liittyviin tutkimustuloksiin.

Merkittäviä viestinnällisiä ponnistuksia olivat lokakuussa järjestetty VATT-päivä sekä uudet professorinimitykset yhdessä Helsinki GSE:n kanssa. VATT viestintä oli mukana myös Talouspolitiikan arviointineuvoston vuosiraportin julkistamisessa.

Tietopalvelu

VATT:n tietopalvelussa hankinnat noudattivat toimintavuonna edellisten vuosin linjauksia ja perustuivat vuotuisiin e-aineistojen käyttötilastoihin sekä tutkijoiden erikseen ilmaisemiin tarpeisiin.

Toimintavuoden aikana tilattujen ulkomaisten kausijulkaisujen määrä oli 54 kappaletta (54 kpl vuoden 2017 lopussa). Hankinnat tehtiin pääsääntöisesti LM Tietopalvelut Oy:n ja FinELibin kautta.

Lisäksi tutkijoilla oli käytettävissä mm. FinELibin kautta tilattu Elsevierin ScienceDirect Freedom Collection –kokoelma (käsittää yli 2000 lehteä). Uutena FinELib-aineistona toimintavuoden alusta alkaen hankittiin OECD iLibrary, joka sisältää kaikki OECD:n julkaisemat kirjat, sarjajulkaisut ja tilastot (vuodesta 1998 lähtien, osin jo 1960-luvulta asti).

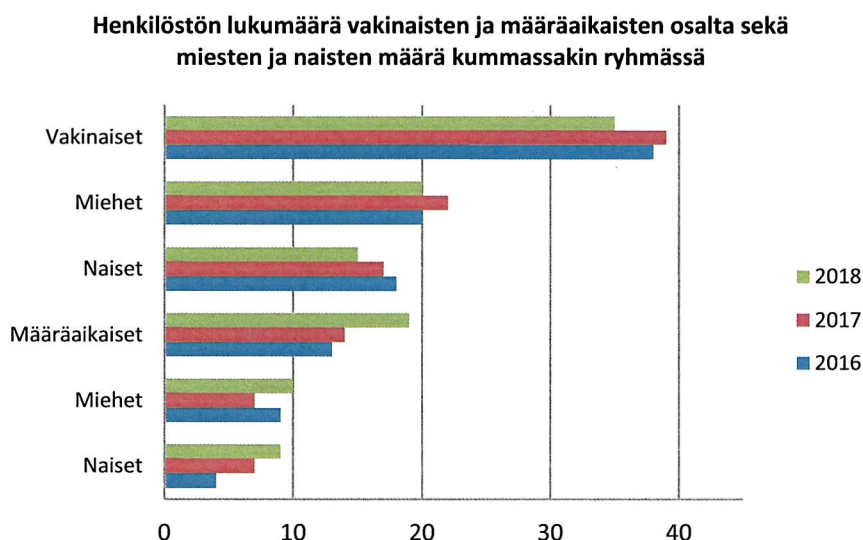
Toimintavuonna toteutettiin kaikkien VATT:n julkaisujen (VATT:n perustamisesta 1990 lähtien) siirto Helsingin yliopiston Kansalliskirjaston julkaisuarkisto Doriaan. Samalla toteutettiin VATT:n

verkkosivuilla uudistus, jonka avulla Doriaan tallennettujen julkaisujen tiedot siirtyvät automaattisesti myös VATT:n verkkosivuille.

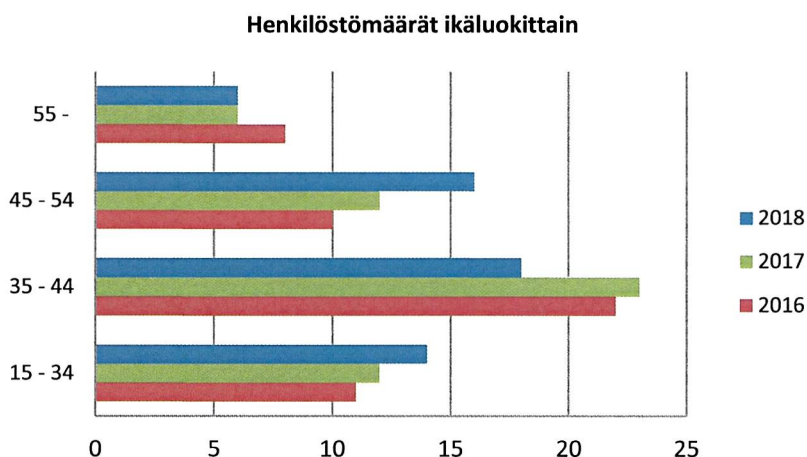
Julkaisuarkisto Doria antaa pysyvän osoitteen kaikille yli 1 000:lle VATT:n julkaisulle (1187 kpl 30.1.2019) ja mahdollistaa mm. rinnakkaistalletuksen sekä avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteiden noudattamisen. Rinnakkaistallentaminen ei kuitenkaan koske (ainakaan toistaiseksi) vertaisarvioituja kansainvälisiä tiedejulkaisuita.

6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

VATT:n henkilöstömäärä oli toimintavuoden lopussa 54, mikä on yksi henkilö enemmän kuin vuonna 2017. VATT:n henkilötyövuosien määrä nousi vuoteen 2017 verrattuna kahdella ja oli toimintavuoden lopussa 52. Osa-aikaista henkilöstöä oli 11, ja määräaikaaisessa virkasuhteessa työskenteli 19 henkilöä. Lukuihin sisältyy Talouspolitiikan arviointineuvoston henkilöstö.

VATT:n henkilöstön keski-ikä oli 42,3. Parin viime vuoden aikana henkilöstön keski-ikä on laskenut parilla kuukaudella / vuosi (2017; 42,5 vuotta ja 2016; 42,7 vuotta).

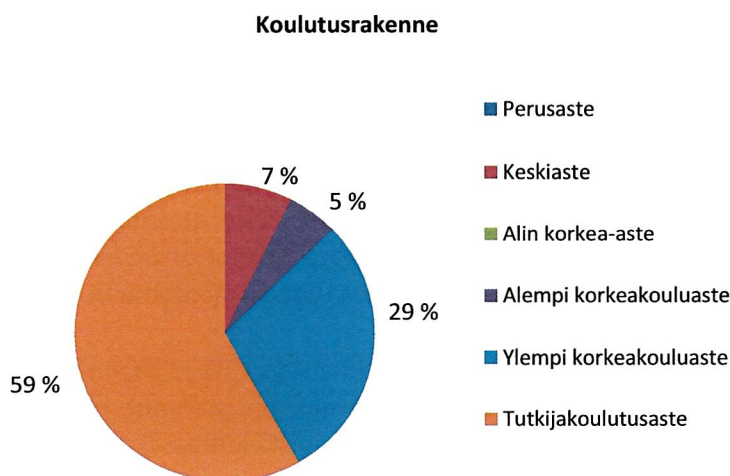

Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

VATT:n henkilöstö on hyvin korkeasti koulutettua. Henkilöstön koulutustasoindeksi on jatkanut hienoista nousuaan ja oli 7,4 kun vuonna 2017 vastaava luku oli 7,3. Naisten ja miesten välinen ero on kaventunut merkittävästi kolmen viime vuoden aikana.

	2018	2017	2016
Naiset	7,2	6,9	6,7
Miehet	7,5	7,4	7,6
Yht	7,4	7,3	7,2

Toimintavuonna naisten osuus henkilöstöstä oli 44,4 % ja vastaavasti miesten 55,6 %. Naisten ja miesten välinen lukumääräinen ja prosentuaalinen osuus on säilynyt viime vuosina melko muuttumattomana, joten naisten koulutustasossa tapahtunut muutos selittyy sillä, että VATT:n rekrytoidut naiset ovat aiempaa korkeammin koulutettuja.

Toimintavuoden aikana VATT:n kehityskeskusteluprosessia uudistettiin. Sen myötä kehityskeskusteluissa keskitytään aiempaa enemmän osaamisen kehittämiseen ja laaditaan henkilökohtaisia kehityssuunnitelmia. Koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin toimintavuoden aikana 823 €/ htv.

Työssä oppiminen on merkittävä tapa kehittää omaa osaamistaan. VATT:ssa vierailee vuosittain 20-30 seminaarivierasta sekä muita ulkomaisissa yliopistoissa tai tutkimuslaitoksissa työskenteleviä tutkijoita. Vastaavasti pyritään siihen, että VATT:n tutkijoilla olisi mahdollisuus työskennellä ja/tai opiskella ulkomailla. Lisäksi VATT:n toiminnan kansainvälistymistä tukemaan aloitettiin hallintohenkilöstölle suunnattu englanninkielen opetus, jota on tarkoitus laajentaa koskemaan myös tutkijoita ja sekä mahdollisia muita kielitaitotarpeita.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain VMBaro-tutkimuksella. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi oli toimintavuonna 3,78. Luku on pysynyt samalla tasolla viimeksi kuluneen kolmen vuoden ajan.

Toimintavuonna VATT:ssa uudistettiin työsuojelun toimintaohjelma sekä järjestettiin työterveyshuollon työpaikkaselvitys. Näiden lisäksi suunniteltiin ja toimeenpantiin suuri määrä erilaisia työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä. Lisäksi toimintavuoden aikana aloitettiin työterveyshuollon kilpailutus, ja uuden palveluntarjoajan on määrä aloittaa 1.4.2019 lukien.

Vuonna 2018 sairauspoissaolojen määrä VATT:ssa oli 6,9 työpäivää/htv, mitä voidaan valtion tasolla tarkasteltuna pitää hyvänä. VATT:n aikaisempien vuosien yleiseen tasoon verrattuna luku on kuitenkin selvästi korkeampi. Esimerkiksi vuonna 2016 sairauspäivien määrä / htv oli vain 4,9. Tämä selittyy sillä, että pienessä organisaatiossa yksittäisetkin pidemmät sairauspoissaolot vaikuttavat koko talon tilastotietoihin. Sairaustapausten lukumäärällä tarkasteltaessa voidaan todeta, että toimintavuonna sairaustapauksien lukumäärä oli 82, kun se em. vuonna 2016 oli 98. Tässäkin suhteessa luvuissa on vuosivaihtelua.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Talouspoliittisen päätöksenteon tietotarpeiden ja korkealaatuisen taloustieteellisen tutkimuksen kysynnän arvioidaan kasvavan edelleen. VATT:n tavoitteena on, että se näyttäytyy kiinnostavana ja vetovoimaisena työnantajana alan parasta asiantuntemusta rekrytoitaessa, myös kansainvälisesti. Toimintavuoden aikana VATT:ssa on kehitetty rekrytointiprosessia ja laajennettu rekrytointeja koskemaan laajemmin kansainvälistä tiedeyhteisöä. Kahden kansainvälisen nuoren tutkijan lisäksi VATT:n on toimintavuoden aikana rekrytoitu myös muuta tutkimus- ja hallintohenkilöstöä. Toimintavuoden tavoitteena oli jatkaa alan korkean tason rekrytointeja, ja VATT:ssa on elokuusta lähtien työskennellyt kaksi Helsingin yliopiston ja VATT:n yhteistä julkistalouden professoria. Helsinki Graduate School of Economicsin myötä tutkimusyhteistyö tulee tiivistymään ja henkilöstön liikkuvuus tulee lisääntymään.

Tärkeänä tavoitteena on myös pidetty sitä, että alan kotimaisilla tutkijoilla on mahdollisuus saada monipuolista kansainvälistä kokemusta. Tämä suuntaus on jatkunut toimintavuoden aikana, kun kaksi VATT:n tutkijaa oli työskentelemässä tai opiskelemassa alan ulkomaisissa yliopistoissa.

Hallinnon kehittämishankkeita varten VATT:n on toimintavuoden aikana rekrytoitu asiantuntemusta mm. ICT:n ja viestinnän kehittämistehtäviin. Sitä vastoin tutkimusrahoituksen asiantuntijan tehtävään ei löydetty VATT:n tarpeita vastaavaa osaamista. Vuoden aikana oli myös tarpeita löytää projekti- ja taloushallinnon kehittämiseen erikoistunutta osaamista määräaikaiseen kehittämishankkeeseen, mutta tällaisen hyvin erikoistuneen osaamisen saatavuuteen liittyi haasteita.

VATT on edelleen suosittu harjoittelupaikka taloustieteen opiskelijoiden parissa. VATT:n tunnettuutta ja sen tarjoamia harjoittelu-, opinnäyte- ja työpaikkoja tuotiin esiin VATT:n omassa harjoittelijainfossa sekä osallistumalla alan opiskelijoiden messutapahtumiin.

7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

7.1 Rahoituksen rakenne

Toimintavuonna käytettävissä olevaa rahoitusta oli kaikkiaan 5 866 924 euroa. Momentti (283002) on alajaoteltu VATT:n toimintamenoihin (28300201) ja talouspolitiikan arviointineuvoston toimintamenoihin (28300202). VATT:n osuus käytettävissä olevasta rahoituksesta oli 5 419 846 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston osuus oli 447 078 euroa.

Tutkimusrahoitusta saatiin vuonna 2018 yhteensä 2 063 963 euroa. Tutkimuslaitosten rahoitusrakenteen muutos merkitsee budjettirahoituksen vähenemistä ja panostamista kilpailullisen tutkimusrahoituksen hankintaan.

Käytettävissä oleva rahoitus jakaantui vuonna 2018 seuraavasti VATT:n ja talouspolitiikan arviointineuvoston kesken (1 000 €):

	VATT	Talouspolitiikan arviointineuvosto	Yhteensä
Toimintamenomääräraha	3 346	310	3 656
Siirtomääräraha	2 074	137	2 211
Yhteensä	5 420	447	5 867

Käytettävissä olevan rahoituksen jakaantuminen (momentti 283002, 1 000 €):

	2018	2017	2016
Toimintamenomääräraha	3 656	3 382	3 714
Siirtomääräraha	2 211	2 245	1 919
Toimintamenorahoitus yhteensä	5 867	5 627	5 633
Maksullisen toiminnan tuotot	51	31	2
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	2 013	1 568	1 507
Muut toiminnan tuotot	61	64	60
Tuotot yhteensä	2 125	1 663	1 569

7.2 Talousarvion toteutuminen

Toimintavuonna VATT sai valtion talousarviosta rahoitusta momentille 283002 yhteensä 3 656 000 euroa. VATT:n osuus momentin määrärahasta oli 3 346 000 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston osuus oli 310 000 euroa.

Vuodelle 2019 siirtyneiden määrärahojen kokonaismäärä oli 2 602 745 euroa, mistä VATT:n osuus oli 2 477 449 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston osuus oli 125 296 euroa. Siirtyvän erän suuruus perustuu VATT:n viime vuosien menestymiseen Suomen Akatemian, strategisen tutkimuksen neuvoston ja valtioneuvoston kanslian rahoitushauissa. Suomen Akatemian (ml. strategisen tutkimuksen neuvosto) rahoitukset ovat monivuotisia, ja siksi kokonaismäärään vaikuttaa useamman vuoden rahoituspäätökset.

Siirtyvän erän suuruuteen vaikuttaa myös VATT:n saama lisätalousarviorahoitus vuonna 2018 yhteensä 213 000 euroa (siirtomääräraha 2 v.). Lisätalousarviorahoituksesta on kohdistettu VATT:n ICT-infrastruktuurin kehittämiseen 188 000 euroa ja 25 000 euroa hallinnon prosessien kehittämiseen. Osa vuodelle 2018 suunnitelluista ICT-infrastruktuurin kehittämistoimenpiteistä siirtyi toteutettavaksi vuodelle 2019 ja hallinnon prosessien kehittäminen jatkuu vuonna 2019.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelma vuodelta 2018 osoitti tuottoja yhteensä 2 125 368 euroa. VATT:n toiminnan tuotot olivat 2 121 768 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston tuotot olivat 3 600 euroa. Talouspolitiikan arviointineuvoston tuotot olivat muita yhteistoiminnan kustannusten korvauksia, yliopiston maksamia korkeakouluharjoittelijoiden palkkatukia.

VATT:n tuotot olivat 458 424 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Maksullisen toiminnan tuotot olivat 50 500 euroa. Muut toiminnan tuotot olivat 2 071 259 euroa, mistä yhteisrahoitteisen tutkimustoiminnan tuottoja oli 2 013 463 euroa ja muita tuottoja 57 796 euroa.

Yhteisrahoitteisen tutkimustoiminnan tuotoista 1 886 759 euroa on saatu valtionhallinnon organisaatioilta. Muissa tuotoissa suurin yksittäinen erä on henkilöstöltä perityt lounaiden verotusarvot.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 5 416 259 euroa. Kulut olivat 316 810 euroa suuremmat kuin vuonna 2017. VATT:n kulut olivat 5 090 877 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston kulut olivat 325 382 euroa. Henkilöstökulut olivat suurin yksittäinen kuluerä, ollen 3 652 978 euroa.

Palvelujen ostot olivat henkilöstökulujen jälkeen suurin kuluerä 1 174 123 euroa. Vuonna 2018 palvelujen ostot olivat 230 396 euroa enemmän kuin vuonna 2017.

Henkilöstökulut nousivat 130 681 euroa. VATT:n osuus 110 823 euroa ja talouspolitiikan arviointineuvoston osuus 19 858 euroa.

Palvelujen ostojen nousu johtui muun muassa Valtorin tuottamien ostopalvelujen lisääntymisellä, korotus yhteensä 123 707 euroa. Asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden käyttö lisääntyi yhteensä 93 588 eurolla, mistä talouspolitiikan arviointineuvoston osuus oli 61 072 euroa.

VATT:n ja talouspolitiikan arviointineuvoston toiminnan kulut euroina vuosina 2018 ja 2017:

Toiminnan kulut		Talouspolitiikan	
2018	VATT	arviointineuvosto	Yhteensä
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	144 073	708	144 782
Henkilöstökulut	3 487 669	165 309	3 652 978
Vuokrat	311 091	13 972	325 063
Palvelujen ostot	1 036 852	137 271	1 174 123
Muut kulut	111 191	8 123	119 314
Poistot	0	0	0
Kulut yhteensä	5 090 877	325 382	5 416 259

Toiminnan kulut		Talouspolitiikan	
2017	VATT	arviointineuvosto	Yhteensä
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	129 956	379	130 335
Henkilöstökulut	3 376 847	145 450	3 522 297
Vuokrat	313 069	12 737	325 805
Palvelujen ostot	868 105	75 622	943 727
Muut kulut	167 902	9 013	176 915
Poistot	370		370
Kulut yhteensä	4 856 249	243 200	5 099 449

7.4 Tase

VATT:n taseen loppusumma on 631 847 euroa, mikä oli korkeampi kuin edellisvuoden loppusumma 564 585 euroa.

Siirtosaamiset alenivat vuodesta 2018 yhteensä 37 608 euroa ollen vuonna 2018 yhteensä 138 566 euroa. Muut lyhytaikaiset saamiset 493 281 euroa ovat nousseet vuodesta 2017. Muiden lyhytaikaisten saamisten muutokset johtuvat vuoden 2018 laskutuksen aikatauluista ja lisääntyneestä laskutuksesta verrattuna edelliseen vuoteen.

Vieraasta pääomasta suurin yksittäinen erä on siirtovelkoihin sisältyvä lomapalkkavelka 663 107 euroa.

8 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

VATT:n johto on valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan siitä annettuja normeja.

VATT:n sisäistä valvontaa arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan valmistelemalla arviointikehikolla (COSO 2013 -malli). Riskienhallintatyöryhmän suorittamassa sisäisen valvonnan katselmuksessa havaitut poikkeamat on koottu riskienhallinnan toimenpidesuunnitelmaan. VATT:n toiminnan kannalta suurimmiksi riskeiksi todettiin ICT-toimintaympäristöä koskevat riskit, kriittisen osaamisen löytyminen ja ulkoiseen

tutkimusrahoitukseen liittyvä epävarmuus. Riskien minimoimiseksi on laadittu toimenpidesuunnitelma sekä määritelty vastuut. Lisäksi katselmuksessa havaitut muut kehittämistarpeet on vastuutettu.

Riskienhallintatyöryhmä seuraa suunnitelman toteutumista ja raportoi johdolle syksyn 2019 aikana. Kokonaisuutena VATT:n sisäinen valvonta täyttää sille säädetyt vaatimukset.

9 ARVIOINTIEN TULOKSET

10 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Valtion taloudellisessa tutkimuslaitos VATT:ssa ei ole kertomusvuonna havaittuja väärinkäytöksiä.

10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	0,00	6 463	6 463,44	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	0,00	6 463	6 463,44	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	663,40	8	8,13	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	663,40	8	8,13	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	663,40	6 472	6 471,57	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2018	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	3 544 885,09	3 832 324	1 229 579,38	2 602 744,52	3 832 323,90	0,00	2 210 924,40	5 866 924,40	3 264 179,88	2 602 744,52
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	162 885,09	176 324	176 323,90		176 323,90	0,00				
28.30.02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2v)	3 382 000,00	3 656 000	1 053 255,48	2 602 744,52	3 656 000,00		2 210 924,40	5 866 924,40	3 264 179,88	2 602 744,52
28.30.02.01. Toimintamenot	3 072 000,00	3 346 000	868 551,21	2 477 448,79	3 346 000,00		2 073 846,30	5 419 846,30	2 942 397,51	2 477 448,79
28.30.02.02. Talouspolitiikan arviointineuvoston toimintamenot	310 000,00	310 000	184 704,27	125 295,73	310 000,00		137 078,10	447 078,10	321 782,37	125 295,73
Määrärahatilit yhteensä	3 544 885,09	3 832 324	1 229 579,38	2 602 744,52	3 832 323,90	0,00	2 210 924,40	5 866 924,40	3 264 179,88	2 602 744,52

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2018- 31.12.2018		1.1.2017- 31.12.2017	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	50 500,00		31 142,86	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 074 867,62</u>	2 125 367,62	<u>1 632 192,70</u>	1 663 335,56
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	144 781,51		130 335,04	
Henkilöstökulut	3 652 977,54		3 522 296,82	
Vuokrat	325 063,03		325 805,20	
Palvelujen ostot	1 174 123,00		943 727,17	
Muut kulut	119 313,85		176 914,60	
Poistot	<u>0,00</u>	<u>-5 416 258,93</u>	<u>370,22</u>	<u>-5 099 449,05</u>
JÄÄMÄ I		-3 290 891,31		-3 436 113,49
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoituskulut	<u>-32,03</u>	-32,03	<u>-0,04</u>	-0,04
JÄÄMÄ II		-3 290 923,34		-3 436 113,53
JÄÄMÄ III		-3 290 923,34		-3 436 113,53
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	6 463,44		0,00	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-176 323,90</u>	<u>-169 860,46</u>	<u>-162 885,09</u>	<u>-162 885,09</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-3 460 783,80</u>		<u>-3 598 998,62</u>

TASE

	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Myyntisaamiset	0,00	4 228,58
Siirtosaamiset	138 566,33	176 174,28
Muut lyhytaikaiset saamiset	493 280,60	384 182,00
	<u>631 846,93</u>	<u>564 584,86</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	631 846,93	564 584,86
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>631 846,93</u>	<u>564 584,86</u>

	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
VALTION PÄÄOMA		
Valtion pääoma 1.1.1998	-190 396,06	-190 396,06
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-416 185,76	-154 147,74
Pääoman siirrot	3 434 125,82	3 336 960,60
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-3 460 783,80</u>	<u>-3 598 998,62</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-633 239,80	-606 581,82
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
Saadut ennakot	8 209,57	0,00
Ostovelat	237 118,25	269 143,06
Kirjanpitoyksikköjen väliset tilitykset	83 515,00	95 455,85
Edelleen tilittävät erät	77 766,08	78 908,73
Siirtovelat	663 106,83	727 659,04
Muut lyhytaikaiset velat	<u>195 371,00</u>	<u>0,00</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 265 086,73	1 171 166,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>631 846,93</u>	<u>564 584,86</u>

LIITETIEDOT

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2018 aikana.

2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Ulkomaanrahan määräiset velat eivät ole olennaisia, joten niitä ei ole arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Velat on viety kirjanpitoon tapahtuman syntymispäivän mukaiseen valuuttakurssiin euroiksi muutettuina ja syntyvät kurssierot käsitellään maksuperusteisesti.

3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät eivät ole muuttuneet varainhoitovuoden aikana.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelusuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta.

Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia ei ole tehty.

5) Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa.

Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvouden kanssa.

6) Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

Tilinpäätösvouden jälkeen ei ole tapahtunut olennaista ilmoitettavaa.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)		Tilinpäätös 2018	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös		Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Talousarvion käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle		Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2018	Käyttö vuonna 2018 peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
Momentti	Bruttomenot	5 044 672,16	5 656 000	3 178 614,97		5 781 359,49					5 389 539,37
28.30.02.	Bruttotulot	1 662 672,16	2 000 000	2 125 359,49		2 125 359,49					2 125 359,49
Valtion	Nettomenot	3 382 000,00	3 656 000	1 053 255,48	2 602 744,52	3 656 000,00		2 210 924,40	5 866 924,40	3 264 179,88	2 602 744,52
taloudellisen											
tutkimuskeskuksen											
toimintamenot											

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 3.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 4.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2018	2017
Henkilöstökulut	3 116 695,23	3 018 405,44
Palkat ja palkkiot	3 094 116,28	2 993 986,03
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	22 578,95	24 419,41
Henkilösivukulut	536 282,31	503 891,38
Eläkekulut	499 852,84	471 194,82
Muut henkilösivukulut	36 429,47	32 696,56
Yhteensä	3 652 977,54	3 522 296,82
Johdon palkat ja palkkiot, josta	294 213,99	317 720,80
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	720,00	1 100,00
Johto	240,00	480,00
Muu henkilöstö	480,00	620,00

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 6.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 7.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 8.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 9.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 10.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 11.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 12: Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve 2021	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Helsingin yliopiston rahastot/toimitilavuokrat						
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	392 213,61	415 000,00	420 000,00	425 000,00	286 666,67	1 546 666,67

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 13.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
Valtion taloudellisella tutkimuslaitoksella ei ole esitettävää liitteellä 14.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset
Valtion taloudellisella tutkimuslaitoksella ei ole esitettävää liitteellä 15.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio
Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 16.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
Valtion taloudellisella tutkimuskeskuksella ei ole liitteen edellyttämää lisäselvitettävää.

ALLEKIRJOITUS

Olen hyväksynyt Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2018.

Helsingissä 28. helmikuuta 2019

Anni Huhtala
ylijohtaja

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . .2019

Taulukko 1 VATT:n julkaisu- ja asiantuntijatoiminnan tuotokset vuosina 2016–2018

		2016	2017	2018
VATT:n sarja	Painot			
Julkaisut	3	0	1	1
Tutkimukset	1	1	4	0
Working papers	1	14	18	13
Muistiot, valmisteluraportit ja Vatt Policy Brief	0,6	4	2	2
VATT:n ulkopuoliset sarjat				
Tutkimukset	1	24	19	23
Artikkelit	1,5	9	14	20
Referoidut kv-aikakauskirjat (A)	4	1	1	2
Referoidut kv-aikakauskirjat (B)	3	4	6	6
Referoidut kv-aikakauskirjat (C)	2	5	2	7
Referoidut kv-aikakauskirjat (D) ja artikkelikokoelmat	1	6	11	4
Julkaisut yhteensä		68	78	78
Julkaisut yhteensä (painotettu)		86,9	103,2	114,2
Julkaisutoiminnan tuotosindeksin muutos, %		-4,4	18,8	10,7
Asiantuntijatoiminta				
Lehtikirjoitukset ja kolumnit		31	43	41
Esitelmät		321	323	264
Lausunnot		134	147	161
Haastattelut		93	124	70
Työryhmät		73	98	118
Yhteensä (painottamaton)		652	735	654
Asiantuntijatoiminnan tuotosindeksin muutos, %		15,6	12,7	-11,0
Kokonaistuottavuusindeksin muutos, %		7,5	20,0	3,0
Tutkimusvuodet (htv)		37	38	39
www.vatt.fi -sivustolla asiakaskäyntien määrä (kpl/vrk)		166	189	
Henkilötyövuodet		50	50	52
Henkilötyövuosimäärän %-muutos edellisestä vuodesta		0	0	4,5
Harjoittelijoiden henkilötyövuosimäärä		2,5	2,0	3,0
Koulutustasoindeksi		7,2	7,3	7,4
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)		4,9	7,0	6,9

Taulukko 2: VATT:n julkaisu- ja asiantuntijatoiminnan tuotokset vuosina 2016–2018 vuonna 2018 hyväksytyn uuden luokittelun mukaisesti laskettuina.

		2016	2017	2018
VATT:n sarja	Painot			
Tutkimukset	1	1	5	1
Working papers	1	14	18	13
Muistiot, valmisteluraportit ja Vatt Policy Brief	0,6	4	2	2
VATT:n ulkopuoliset sarjat				
Tutkimukset	1	24	19	23
Artikkelit	1,5	9	14	20
Referoidut kv-aikakauskirjat (A)	4	1	1	2
Referoidut kv-aikakauskirjat (B)	3	4	6	6
Referoidut kv-aikakauskirjat (C)	2	5	2	7
Referoidut kv-aikakauskirjat (D) ja artikkelikokoelmat	1	6	11	4
Julkaisut yhteensä		68	78	78
Julkaisut yhteensä (painotettu)		86,9	101,2	112,2
Julkaisutoiminnan tuotosindeksin muutos, %			16,5	10,9
Asiantuntijatoiminta				
Lehtikirjoitukset ja kolumnit		31	43	41
Esitelmät		321	323	264
Lausunnot		134	147	161
Työryhmät		73	98	118
Yhteensä (painottamaton)		559	611	584
Asiantuntijatoiminnan tuotosindeksin muutos, %			9,3	-4,4
Kokonaistuottavuusindeksin muutos, %			17,8	5,1

VATT Working Papers

Saastamoinen, Antti – Kortelainen, Mika

When does money stick in education? Evidence from a kinked grant rule, VATT Working Papers: 102

Dewan, Torun – Meriläinen, Jaakko – Tukiainen, Janne

Victorian Voting: Party Orientation and Class Alignment Revisited; VATT Working Papers: 103

Kivinen, Aapo

The Effect of Relative School Starting Age on Having an Individualized Curriculum in Finland, VATT Working Papers: 104

Kyyrä, Tomi – Paukeri, Tuuli

Using a Kinked Policy Rule to Estimate the Effect of Experience Rating on Disability Inflow, VATT Working Papers: 105

Lapointe, Simon – Saarimaa, Tuukka – Tukiainen, Janne

Effects of Municipal Mergers on Voter Turnout, VATT Working Papers: 106

Lapointe, Simon

"Love Thy Neighbour"? The Effect of Income and Language Differences on Votes for Municipal Secessions, VATT Working Papers: 107

Kortelainen, Mika – Manninen, Kalle

Effectiveness of Private and Public High Schools: Evidence from Finland, VATT Working Papers: 108

Matakos, Konstantinos – Savolainen, Riikka – Troumpounis, Orestis – Tukiainen, Janne – Xefteris, Dimitrios

Electoral Institutions and Intraparty Cohesion, VATT Working Papers: 109

Kari, Seppo – Laitila, Jussi – Ropponen, Olli

Investment Incentives and Tax Competition under the Allowance for Growth and Investment (AGI), VATT Working Papers: 110

Niemi, Janne

Short-run and long-run food import elasticities with persistent trading habits, VATT Working Papers: 111

Bostian, AJ A. – Bostian, Moriah B. – Laukkanen, Marita – Simola, Antti

Assessing the Productivity Consequences of Agri-Environmental Practices When Adoption Is Endogenous, VATT Working Papers: 112

Meriläinen, Jaakko – Tukiainen, Janne

Public Procurement versus *Laissez-Faire*: Evidence from Household Waste Collection, VATT Working Papers: 113

Huttunen, Kristiina – Pekkarinen, Tuomas – Uusitalo, Roope – Virtanen, Hanna

Lost Boys: Access to Secondary Education and Crime, VATT Working Papers: 114

VATT Julkaisut/ Publications

Paukeri, Tuuli

Essays on public economics, VATT Publications: 72

VATT Muistiot

Almunia, Miguel – Harju, Jarkko – Kotakorpi, Kaisa – Tukiainen, Janne – Verho, Jouko

Expanding access to administrative data: The case of tax authorities in Finland and the UK, VATT Muistiot: 54

Kari, Seppo – Ropponen, Olli

Globalisaatio, digitalisaatio ja kansainvälinen yritysverotus, VATT Muistiot: 55

Ulkopuoliset tutkimukset:

Aho, Simo – Tuomala, Juha – Hämäläinen, Kari – Mäkiäho, Ari:

Työvoimapaalvelujen kohdistaminen ja niihin osallistuvien työllistymisen, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 19/2018, maaliskuu 2018

Ansala, Laura – Åslund, Olof – Sarvimäki, Matti:

Immigration History, Entry Jobs and the Labor Market Integration of Immigrants, IFAU Working paper 2018:20

Bjedov, Tjaša – Lapointe, Simon – Madiès, Thierry – Villeval, Marie Claire:

Does decentralization of decisions increase the stability of large groups? IZA Discussion Paper 11364

Boonzaier, Wian – Harju, Jarkko – Matikka, Tuomas – Pirttilä, Jukka:

How do small firms respond to tax schedule discontinuities? Evidence from South African Tax Registers, CESifo Working Paper No. 7277, syyskuu 2018

Calmfors, Lars – Ek, Simon – Kolm, Ann-Sofie – Pekkarinen, Tuomas – Skedinger, Per:

Hur fungerar kollektivavtalen? Arbetsmarknadsekonomiska rådet, helmikuu 2018

Calmfors, Lars – Ek, Simon – Kolm, Ann-Sofie – Pekkarinen, Tuomas – Skedinger, Per:

Olika vägar till jobb, Arbetsmarknadsekonomiska rådet, maaliskuu 2018

Calmfors, Lars – Danielsson, Petter – Ek, Simon – Kolm, Ann-Sofie – Pekkarinen, Tuomas – Skedinger, Per:

Hur ska fler komma in på arbetsmarknaden? Dialogos, Tukholma, joulukuu 2018

Collier, Richard – Kari, Seppo – Ropponen, Olli – Simmler, Martin – Todtenhaupt, Maximilian:

Dissecting the EU's Recent Anti-Tax Avoidance Measures: Merits and Problems, EconPol Europe Policy Report 08/2018, Vol.2, September 2018

Eerola, Essi – Harjunen, Oskari – Lyytikäinen, Teemu – Saarimaa, Tuukka:

Effects of Real Estate Transfer Taxes: Evidence from a Natural Experiment, Publications of the Government's analysis, assessment and research activities 17/2018

Einiö, Elias – Rocco d'Este:

Asian Segregation and Scholastic Achievement: Evidence from Primary Schools in New York City, IZA Discussion Paper No. 11682, July 2018

d'Este, Rocco – Elias, Einiö

The Impact of Asian Peers on Scholastic Achievement: Evidence from Fertility Shocks in the Dragon Year, IZA Discussion Paper no. 11682, Revised Version: August 2018

Harju, Jarkko – Kosonen, Tuomas – Laukkanen, Marita – Palanne, Kimmo – Sallee, James:

Studying fuel and car tax policies using microdata: evidence from Finland, Sweden and Norway, Publications of the Government's analysis, assessment and research activities 70/2018, joulukuu 2018

Harju, Jarkko – Kosonen, Tuomas – Nordström Skans, Oskar:

Firm types, Price-Setting Strategies, and Consumption-Tax Incidence, IFAU Working Paper, 2018:4

Harju, Jarkko – Kyyrä, Tomi – Kärkkäinen, Olli – Matikka, Tuomas – Ojala, Lauri:

Työn tarjonnan mallintaminen osana talouspolitiikan vaikutusarviointia, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 72/2018, marraskuu 2018

Kari, Seppo – Määttä, Niku – Ropponen, Olli – Tamminen, Saara – Valkonen, Tarmo:

Yhteiset vai omat tavoitteet: Euroopan unionin rahoituksen uudistaminen, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 29/2018, huhtikuu 2018

Kauppinen, Ilpo – Poutvaara, Panu:

Preferences for Redistribution and International Migration, Ifo Working Paper, 21.12.2018

Kauppinen, Ilpo – Ropponen, Olli:

Taxation, migration and location of innovative activity, Background report for the Economic Policy Council, 17.1.2018

Kivinen, Aapo – Kortelainen, Mika – Saastamoinen, Antti – Tukiainen, Janne – Vartiainen, Hannu:

Arvioita kuntien käyttötalouden kannustinjärjestelmistä, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 49/2018

Kosonen, Tuomas – Huttunen, Kristiina:

Kotihoidon tuen vaikutus lapsiin, PT-tutkimuksia 115

Kyyrä, Tomi – Matikka, Tuomas – Pesola, Hanna:

Työttömyysturvan suojaosa ja työttömyyden aikainen työskentely, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 45/2018, heinäkuu 2018

Lapointe, Simon – Perroni, Carlo – Scharf, Kimberley – Tukiainen, Janne:

Does Market Size Matter for Charities? Cage Working Paper 226, University of Warwick

Sipilä, Esa – Kiuru, Heidi – Jokinen, Jaakko – Saarela, Jaakko – Tamminen, Saara – Laukkanen, Marita – Palonen, Petteri:

Biopolttoaineiden kustannustehokkaat toteutuspolut vuoteen 2030, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 63/2018, maaliskuu 2018

Uusitalo, Roope – Puhakka, Mikko – Andersen, Torben – Anttonen, Anneli – Kotakorpi, Kaisa – Orjasniemi, Seppo – Seuri, Allan:

Economic Policy Council Report 2017, tammikuu 2018

Artikkelit:

Aho, Simo – Tuomala, Juha:

Työvoimapaalvelujen kohdentuminen ja osallistujien työllistyminen palvelun jälkeen. Talous & Yhteiskunta 1/2018, maaliskuu 2018, Palkansaajien tutkimuslaitos

Eerola, Essi:

Verotuet – ongelma vai ei? Pääkirjoitus, Kansantaloudellinen aikakauskirja 3/2018, lokakuu 2018

Eerola, Essi – Harjunen, Oskari – Lyytikäinen, Teemu – Saarimaa, Tuukka:

Varainsiirtoveron asuntomarkkinavaikutukset: Tutkimustietoa verouudistuksesta, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta, Policy Brief 8/2018

Hämäläinen, Kari – Hämäläinen, Ulla – Tuomala, Juha:

The Labour market Impacts of a Youth Guarantee: Lessons for Europe? Teoksessa Malo, M. – Moreno Minguez, A. (eds.): European Youth Labour Markets, Springer, Switzerland

Juuso, Anna-Maija – Svento, Rauli:

Tietoturvainvestoinnit ja uhkatiedon jakaminen taloustieteellisestä näkökulmasta, Kansantaloudellinen aikakauskirja 2/2018, kesäkuu 2018

Kosonen, Tuomas – Kristiina Huttunen:

Kotihoidon tuen vaikutus lapsiin, Talous & Yhteiskunta, kesäkuu 2018

Kyyrä, Tomi:

Työttömyysturvan käyttäytymisvaikutuksista, Teoksessa Jouko Kajanojan (toim.): Työllisyyskysymys, Into Kustannus Oy

Kyyrä, Tomi – Matikka, Tuomas – Pesola, Hanna:

Osittaisen työllistymisen kannusteet. Työpoliittinen aikakauskirja 61, 3/2018, 28–41

Kärkkäinen, Olli – Matikka, Tuomas:

Käyttäytymisvaikutukset mikrosimulointimalleissa: miten talouspolitiikka vaikuttaa työllistymiseen ja tuloeroihin? Talous & Yhteiskunta 4/2018, Palkansaajien tutkimuslaitos

Laukkanen, Marita – Sahari, Anna:

Sähköautoilun edistämisen ohjaukseen. Ilmastopaneelin Policy Brief, elokuu 2018

Lehtonen, L. – Hiilamo, H. – Erhola, M. – Arajärvi, P. – Huttunen, J. – Kananoja, A. – Kekomäki, M. – Pohjola, A. – Tainio, H. – Lillrank, P. – Saxell, T. – Silander, K. – Vartiainen, P.:

Valinnanvapaus sote-uudistuksessa. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti, 55(1). <https://doi.org/10.23990/sa.69227>

Paukkeri, Tuuli:

Eri tavoitteille sopivat politiikkatoimet, Kansantaloudellinen aikakauskirja 3/2018

Saarimaa, Tuukka:

Mitä annettavaa kaupunkitaloustieteellä on kaupunkisuunnittelulle? Teoksessa Kaupunkien aikakausi, 21.3.2018, Helsinki

Saarimaa, Tuukka – Tukiainen, Janne:

PARAS-hankkeen aikana toteutettujen kuntaliitosten vaikutukset. Kansantaloudellinen aikakauskirja 2/2018, kesäkuu 2018, Helsinki

Suhonen, Tuomo – Jokinen, Juho:

Mikä on tutkintotodistuksesi tuotto? Talous & Yhteiskunta 2/2018, toukokuu 2018

Tamminen, Saara – Nilsson Hakkala, Katariina:

Miksi Suomen viennin lisäarvo kehittyi huonosti, Kansantaloudellinen aikakauskirja 2/2018, kesäkuu 2018

Tervonen, Lassi – Kortelainen, Mika – Kanninen Ohto:

Eliittilukuioiden vaikutukset yliopisto-opintojen aloittamiseen ja koulutusalan valintaan. Yhteiskuntapolitiikka 83(4), 374–386

Tuomala, Juha:

Työvoimapaalvelujen vaikuttavuuden arvioinnista – esimerkkinä palkkatuki, Työpoliittinen aikakauskirja, 2/2018, Työ- ja elinkeinoministeriö

Uusitalo, Roope:

Kokemuksia talouspolitiikan arviointineuvostosta, Kansantaloudellinen aikakauskirja 3/2018, lokakuu 2018

Uusitalo, Roope – Kotakorpi, Kaisa – Puhakka, Mikko – Anttonen, Anneli:

Kommentti Lehtikaiselle, Yläoutiselle ja Pekkariselle, Kansantaloudellinen aikakauskirja 1/2018, s. 146–148, maaliskuu 2018

Referoidut kansainväliset aikakauskirjat:

Almunia, Miguel – Harju, Jarkko – Kotakorpi, Kaisa – Tukiainen, Janne – Verho, Jouko:

Expanding access to administrative data: The case of tax authorities in Finland and the UK, International Tax and Public Finance, tulossa

Annala, Salla – Lukkarinen, Jani – Primmer, Eeva – Honkapuro, Samuli – Ollikka, Kimmo – Sunila, Kanerva – Ahonen, Tero:
Regulation as an enabler of demand response in electricity markets and power systems, *Journal of Cleaner Production* 195, 2018: 1139–1148

Boonzaier, Wian – Harju, Jarkko – Matikka, Tuomas – Pirttilä, Jukka:

How do small firms respond to tax schedule discontinuities? Evidence from South African Tax Registers, *International Tax and Public Finance*, tulossa

Bjedov, Tjaša – Lapointe, Simon – Madiès, Thierry – Villeval, Marie Claire:

Does decentralization of decisions increase the stability of large groups? *Social Choice and Welfare*, vol. 51, no. 4, pp. 681–716

Eerola, Essi – Saarimaa, Tuukka:

Delivering affordable housing and neighborhood quality: A comparison of place- and tenant-based programs, *Journal of Housing Economics*, tulossa

Harju, Jarkko – Kosonen, Tuomas – Nordström Skans, Oskar:

Firm types, Price-Setting Strategies, and Consumption-Tax Incidence. *Journal of Public Economics*, Volume 165, September 2018, Pages 48–72

Harjunen, Oskari – Kortelainen, Mika – Saarimaa, Tuukka:

Best Education Money Can Buy? Capitalization of School Quality in Finland, *CESifo Economic Studies*, 2018, 64(2), 150–175

Huttunen, Kristiina – Jarle Møen – Kjell G. Salvanes:

Job Loss and Regional Mobility, *Journal of Labor Economics* 36, no. 2 (April 2018): 479–509

Koerselman, Kristian – Pekkarinen, Tuomas:

Cognitive consequences of the timing of puberty, *Labour Economics*, vol. 54, 1–13

Kyritsis, Evangelos – Serletis, Apostolos:

Oil Prices and the Renewable Energy Sector, *The Energy Journal*, November 2018

Kyyrä, Tomi – Arranz, José – García-Serrano, Carlos:

Does subsidized part-time employment help unemployed workers to find full-time employment? *Labour Economics*, tulossa

Kyyrä, Tomi – Paukkeri, Tuuli:

Does Experience Rating Reduce Sickness and Disability Claims? Evidence from Policy Kinks, *Journal of Health Economics*, vol. 61, 178–192

Lapointe, Simon:

Love thy neighbour? The effect of income and language differences on votes for municipal secessions, *Regional Science and Urban Economics*, vol. 70, pp. 229–245

Lapointe, Simon – Saarimaa, Tuukka – Tukiainen, Janne:

Effects of municipal mergers on voter turnout, *Local Government Studies*, vol. 44 no. 4

Lapointe, Simon – Perroni, Carlo – Scharf, Kimberley –

Tukiainen, Janne:

Does Market Size Matter for Charities? *Journal of Public Economics*, vol. 168, pp. 127–145

Meriläinen, Jaakko – Tukiainen, Janne:

Rank Effects in Political Promotions, *Public Choice* 177, 87–109

Miettinen, Topi – Ropponen, Olli – Sääskilahti, Pekka:

Prospect theory, fairness, and the escalation of conflict at negotiation impasse, *Scandinavian Journal of Economics*, tulossa

Simola, Antti:

Government payments, market profits and structural change in agriculture – A replicator dynamics approach, *Journal of Evolutionary Economics*, vol. 28(4), 837–857

Tukiainen, Janne – Takalo, Tuomas – Hulkkonen, Topi:

Relative Age Effects in Political Selection, *European Journal of Political Economy*, tulossa

